

Čtyřstrunná baskytara

GODIN SHIFTER BASS

J.F. Mechow
mechow@music-tore.cz

Lípa? Opravdu? Musím se přiznat, že o zvukových vlastnostech této dřeviny jsem v minulosti míval pochybnosti. Vždy jsem totiž lípu považoval za vhodnou spíše pro vyřezávání nádobí, hraček či betlémů.

Baskytara Godin Shifter má ovšem korpus z lípy kanadské, pocházející z Laurentinské vysočiny severně od města Quebec. Nechám se tedy překvapit...

Kanadská společnost Godin je známá svými originálními konstrukcemi a designy kytar a příbuzných hudebních nástrojů. Překvapením hudebního veletrhu NAMM Show se v kategorii baskytar stal nový model se symbolickým názvem Shifter Bass. Pokud by po tomto úvodu někdo očekával neobvyklé křivky těla nástroje, netradiční materiály či snad „nabušené“ modelingové technologie, bude mírně řečeno zklamán. Přesto že Godin zde vsadil na prověřený design, několik „originálních“ prvků nás přeci jenom čeká.

Podoba baskytar se v posledních asi padesáti letech ustálila do několika víceméně standardních a dobře známých typů. Základní odlišnosti a zvukové charakteristiky jsou dány zejména použitými dřevy, konstrukcí krku a počtem, typem a umístěním snímačů.

Výtvarné provedení korpusu a hlavice nebo počet strun nehraje v tomto ohledu podstatnější roli. Z této perspektivy jsou inspirací pro baskytaru Shifter nepochybně dva „ikonické“ modely Fender. Zatímco korpus je tvarován ve stylu Precision Bass, počet a rozmístění snímačů kopíruje spíše Stratocaster! Člověk se skoro diví, že s nápadem vytvořit hybridní klon obou legendárních modelů nepřišel Fender sám. Samozřejmě, již půl století existuje Jazz Bass, ale ten má, myslím, „jenom“ dva snímače.

Cílem konstruktérů Godin bylo vytvořit baskytaru, která by ve srovnání s „běžnými“ nástroji nabízela možnost volby většího počtu zvuků, ovšem bez použití elektronických simulací (a la baskytara Lineó Variax). Výrobce jednoznačně vsadil na tradiční cestu: „dřevo – struna – snímače – přepínač“. Co byste taky čekali

od firmy, která si zakládá na kvalitě použitých materiálů a řemeslné zručnosti svých zaměstnanců.

PRVNÍ DOJMY Z „PŘEHAZOVAČKY“

Na první pohled patří Godin Shifter Bass do kategorie „retro“, nebo snad také „old-school“ baskytar. Solidnost a pocitovost vyzařuje z každého detailu i z celku. Při přímém porovnání s Precision Bass 60th Anniversary (Made in Mexico/cca 15 000,- Kč) je zřejmé, že Fender má v otázkách kvality zpracování i některých komponent ještě co dohánět.

Baskytara byla dodána v silně polstrovaném „Deluxe Gig Bagu“ béžové barvy, jehož kapsa skrývala barevnou brožurku o produktech společnosti Godin, list o seřízení nástroje, visačku firmy GraphTech informující o nultém pražci TUSQ, visačku o vybavení baskytary strunami „Godin High Definition“ a český návod pro seřízení baskytary...

PODROBNĚJI

Baskytara Shifter je rozměrná, vizuálně dokonce budí dojem, že je větší než „doopravdy“. Při porovnání s Precision Bass jsou ale základní rozměry téměř shodné. (Drobné rozdíly bychom mohli najít u obou rohů, u Godina horní roh méně vystupuje z korpusu, je tedy o něco kratší; naopak spodní roh je štíhlejší a vykrojenější). Hmotnost nástroje mírně přesahuje 4 kg, což odpovídá spíše olšovému korpusu Precision. Shifter má ovšem tloušťku korpusu 45 mm (oproti 43 mm Fendera), hrany korpusu vykazují menší poloměr zaoblení a jeho vrchní plocha není ergonomicky zestříhlena pro oporu pravé ruky, jak tomu poměrně běžně bývá. Nemohu ovšem tvrdit, že by mi to při hře jakkoli vadilo. Na materiálu tedy Godin nešetřil. Shifter je tvarem korpusu a la „Preclík“ velmi příjemný pro oporu pravé ruky. „Canadian Laurentian Basswood“ (jak zní název použitého dřeva pro korpus) bude s ohledem na nadmořskou výšku až 1000 m a drsnější klima quebecké

I

**Doporučená
cena:** 21 000,- Kč

Distributor: Praha Music Center

Ocelářská 937/39, 190 00 Praha 9
Tel.: 226-011-140
distribuce@pmc.cz, www.pmc.cz

provincie s největší pravděpodobností poněkud odlišným druhem lípy, než je ta naše slovanská měkkosrdcatá... Godin Shifter Bass se dodává ve dvou základních variantách: ve čtyřstrunné a pětistrunné, a to se dvěma hmatníky – palisandrovým nebo javorovým; a ve třech barevných provedeních korpusu – černé, sunburst a smetanové. Možných kombinací je tedy celkem dvanáct. Testované provedení lze označit jako „4P-Sm“ - tedy čtyřstrunné s palisandrovým hmatníkem a smetanově bílým korpusem. „Smetanová“, v originále nazvaná „Trans Cream HG“, se vyznačuje zajímavým efektem: vrstva barvy je na okrajích vrchní i spodní desky a „lubech“ nastříkána s plným pokrytím, zatímco „mezi“ lakýrník evidentně „šetril“, takže tenkou vrstvou lehce prosvítá kresba dřeva. Korpus tak získává decentní růžovo-okrovou patinu. Testované provedení tak působí spíše elegantní nadčasovou neokázalostí, než okamžitou atraktivitou nebo exkluzivitou.

Nejviditelnější odlišností a charakteristickým poznávacím znakem jsou 3 mohutné bílé snímače typu Soap Bar rozložené v pravidelných odstupu mezi hmatníkem a kobyolkou. Výrobce osadil baskytaru netradičně pasivními jednocívkovými snímači s AlNiCo magnety s mohutnými pólovými nástavci o průměru 9 mm(!). Kobyolkový snímač je umístěn vůči ose strun mírně šikmo kvůli lepší projekci basových frekvencí při použití právě tohoto snímače (podobně jako třeba u kytar Stratocaster).

Délka baskytary včetně úchytu pro řemen dosahuje 1180 mm, šířka korpusu 335 mm, tloušťka 45 mm. Menzura hmatníku je klasická 34“ tj. 864 mm. Zajímavé jsou parametry krku, pocitově budí dojem Precisiona, ale ve skutečnosti má spíše rozměry Jazz Bassu. Šířka krku na „nultém“ (sedlovém) pražci je pouze 39 mm, zato tloušťka krku na prvním pražci

dosahuje 23 mm; na dvanáctém pražci je šířka hmatníku 56 mm a tloušťka krku 25,4 mm. Profil krku z tvrdého javoru je poněkud atypický, není to ani fenderovské „C“ ani gibsoňácké „D“, jde o jakýsi přechod. Největší tloušťka v nehranějších polohách je sice pohodových 23 mm, ale krk by mohl mít na moje gusta přeci jenom menší objem hmoty, jinými slovy více se blížit „C“. Na krk navazuje hlavice nesoucí ladicí mechaniku v té nejklaesičtější podobě Vintage „Schaller“ s „trojlaločnými“ ladicími kolíky a s průměrem hřídele 12 mm. Ladicí mechanika sice neumožňuje seřízení „tuhosti“ chodu jako její modernější varianty, za to se nerozladuje a výměna strun je i díky velkému průměru hřídele dílem chvilky (vyzkoušeno, můj pokus s hlazenými strunami nebyl pro zvuk žádným přínosem, viz dále). Hlavice je bez lepení vyrobena z jednoho kusu javoru. Tvarem hlavice jde o godinovskou variaci na Precision nejstaršího provedení. Obsahuje jeden srážecí tahu pro struny D a G. Kromě loga Godin a označení baskytary Shifter4 hlavici také zdobí oprávněně hrdý nápis „Hand crafted in Canada“.

Rádus hmatníku výrobce neuvádí. Rozteč strun na devatenáctém pražci hmatníku činí pouze 16 až 17 mm, u kobyly pak 19 mm. Pro hru prsty nebo trsátkem je toto ideální, pro slap by se asi nějaký ten milimetr navíc hodil. Výborně začištěné pražce na palisandrovém hmatníku jsou velikosti „medium“ (číselně o šířce 2,4 mm a výšce 1 mm). Počet dvaceti pražců odpovídá klasickému Precision. Krk je lakován velmi úsporně, spíše do „matu“ a pohyb ruky po něm je příjemný. Specialitou je nultý pražec vyrobený z kompozitu „TUSQ“, nazývaného také „syntetická slonovina“ a dodávané firmou GraphTech. Tusq se nejen podle laboratorních měření, ale také slyšitelně podílí na prodloužení tónu (sustainu) a údajně také na zvýšení obsahu vyšších harmonických ve zvuk-

kovém spektru. Podle mého zjištění zde určitý vliv existuje, sustain je skutečně pozoruhodně nadprůměrný, i když základní charakteristika baskytary se tím nijak podstatně nemění (viz dále).

Litá kobyłka připomíná model Badass Bass II Leo Quana na některých sériích Fendera a umožňuje upevnění strun běžným způsobem, nebo protažením skrze tělo tak, že na spodní straně těla jsou struny ve výřezu podloženy mosaznou destičkou. Otvory pro protažení strun v kobyлке skrze tělo jsou pro jednotlivé struny poněkud odstupňovány, takže nejdlejší vzdálenost urazí struna E. Ze stejného důvodu se jeví při pohledu na korpus zespodu mosazná destička mírně asymetricky posunutá vůči podélné ose.

Krk je s tělem spojen celkem šesti zapuštěnými vruty, z nichž dva jsou umístěny pod samostatnou ocelovou podložkou a čtyři pod obvyklou rozměrnější s logem Godin/Made in Canada. Podobné upevnění je obvyklé spíše u dražších nástrojů malosériových výrobců. Nejen přesné napojení krku a těla a pevnost tohoto spojení mají podíl na dlouhoznějším tónu. Krk je v místě spoje s korpusem hezky ergonomicky zaoblen pro snadší přístup levé ruky do nejvyšších poloh. Toto šikovné řešení používají i jiní výrobci. Mohli jsme je vidět i u baskytary Pavla Ryby.

Podle visačky je baskytara osazena Godin „High Definition Strings“. (Bez bližší specifikace, dočteme se pouze, že jsou vyráběny „předním výrobcem strun v USA“.) Jedná se zřejmě o poniklované ocelové struny, tloušťka je standardních 0,45-0,65-0,85-1,05“. Struny jsou velmi příjemné jak zvukově, tak dohmatem. Jenom těch středů z baskytary bohužel neleze tolik, jak bych očekával.

Seřízení a ladění baskytary je na vysoké úrovni, nebylo potřeba cokoliv měnit. Ladění i v nejvyšších polohách nad dvanáctým prazcem bylo bez problémů.

ZVUKOVÉ MOŽNOSTI

Pro volbu zvuku má uživatel celkem šest pevných nastavení daných různými kombinacemi snímačů: Pět z nich umožňuje pěti-polohový přepínač ve stylu Stratocasteru, šestou variantu získáme povytážením tónové clony (push-pull). Jaké zvukové možnosti tedy dostaneme? V první pozici přepínače, tj. nejbliže k hmatníku, se spojují krkový a prostřední snímač do mohutného basového soundu ve stylu Jazz Bass. Druhé pozici odpovídá dvojice krkový a kobylkový, který je jak signálem, tak podílem basů poněkud slabší. Ve třetí pozici funguje pouze prostřední snímač (s plným zvukem á la Precision). Čtvrtá pozice spojuje prostřední a kobylkový snímač, kde se již výrazněji projevuje středový charakter. Čekal bych zvuk bližící se base Music Man, ale je to trochu jiné, osobitější. V páté pozici „hraje“ samotný kobylkový snímač. Podíl basů je samozřejmě nejmenší a kovový středový zvuk je nejvýraznější. Pokud v první pozici přepínače povytáhneme tónovou clonu, odpojí se prostřední snímač a zvuk je snímán pouze krkovým. Vzhledem ke stylu, který hrají, byly mémi nejpoužívanějšími pozicemi první a třetí pro hru prsty nebo trsátkem. Pozice čtvrtá se mi osvědčila pro slap.

Pasivní elektronika je přístupná po odstranění šesti vrutů, vodiče uvnitř přesně vyřezované komůrky jsou pečlivě odstíněny. Přes poněkud komplikovanější propojení při zádném ze šesti nastavení nedochází k nežádoucímu šumu nebo brumu. Zkusil jsem také trochu experimentovat se strunami a tovární 0,45" jsem na chvíli nahradil hlazenými Rotosoundy RS 77 LE (0,500,750,951,10). Výsledek mě ovšem nepřesvědčil, hlazené struny samy o sobě mají značný deficit vyšších harmonických a u lípy se tato skutečnost projevila ještě výrazněji, než u jiných baskytar s korpusem z tvrdších dřev. Přestože by se silnější struny

teoreticky měly projevit pozitivně silnějším signálem, opak byl pravdou. Musel jsem přidat master na zesilovači, abych při stejném nastavení korekcí dosáhl srovnatelného zvuku. Kromě toho, hlazené struny lépe odhalí nevyrovnanosti mezi jednotlivými strunami než hrubě vinuté. Rozdíly mezi jednotlivými kombinacemi snímačů se při použití hlazených strun podstatně zmenšily, takže návrat zpět k hrubě vinutým strunám byl logickým krokem.

SOUHRN

Na tuto baskytaru jsem byl velice zvědavý, protože jednak skvostně vypadá, je výborně řemeslně zpracovaná a navíc... mám slabost pro „Vintage“ věci. Tyhle testy mají vlastně podobný průběh: po prvním nadšení následuje fáze lehkého vystřízlivění, na kterou navazuje kritická fáze. Finále se již odehrává bez emocí s racionálním posouzením plusů a minusů. Je to vlastně taková krátkodobá známost, kterou musíte rychle opustit, abyste si zachovali odstup. Nějaké hlubší city nejsou žádoucí.

Baskytara Godin Shifter přesvědčila řemeslným zpracováním a kvalitou použitých dílů. Hlavní předností je možnost okamžitě během hry změnit zvuk („rejistřik“) jedním pohybem přepínače a zvolit celkem ze šesti možností. Zvláště při osazení továrními strunami jsou od sebe jednotlivé barvy dostatečně odlišené a používání přepínače má smysl. Mnou favorizované pozice jsou 1, 3 a 4, které odpovídají kombinacím snímačů: krk plus střed, střed a střed plus kobylka. Frekvenční spektrum baskytary má dostatek basů, naproti tomu středové frekvence, které rozhodují o prosazení se v kapele, jsou poněkud plošší, a to navzdory širokospektrálnímu snímačem AlNiCo, které by měly sejmout širší frekvenční pásmo než feritové. Samozřejmě zde zůstává ještě možnost

pracovat s tónovou clonou, ale tato asi vzhledem k charakteru zvuku příliš využívána nebude.

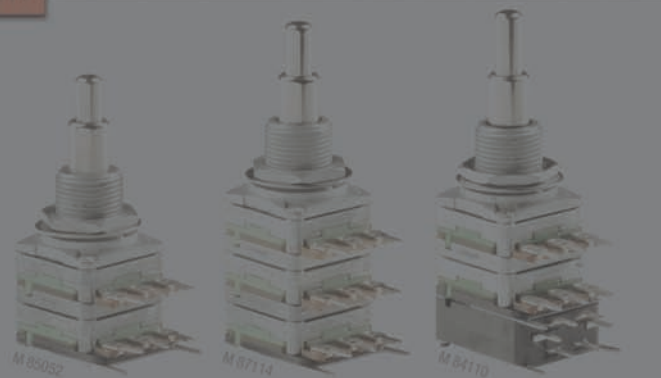
I když se výrobce snažil konstrukčními i materiálovými finesami některé vlastnosti lípy obejít, přiblížit se zvukem k olši či jasanu se mu dle mého mínění nepodařilo a zřejmě to ani nebylo jeho cílem. Godin Shifter je totiž pojetím, zpracováním i zvukovým projevem originál, který nelze příliš se zavedenými modely srovnávat, přestože se jim vzhledově velmi přibližuje. Rovněž zde neplatí, že pouhou konfigurací snímačů (Precision, Jazz Bass, MM), tj. změnou přepínače, by bylo možné zavedené modely jednoduše nahradit. Nejedná se tedy o univerzální nástroj, na který baskytarista zahraje vše napříč různými styly. Docela by mě zajímala modifikace této baskytary s javorovým hmatníkem. Baskytaru si umím představit především v rocku, blues a jejich modernějších odnožích. Kromě uvedených předností je třeba ocenit, že i přes ruční výrobu v Kanadě si nástroj zachoval velice příznivou cenu. Kvalita a originalita baskytary Godin Shifter Bass 4 se na hudebním veletrhu NAMM Show promítla do vítězství v kategorii baskytar, a to je co říct!

Increase your sound
www.mec-pickups.de

- over 40 years of experience
- high-quality components
- module construction
- different configurations possible, such as stacked or push/pull
- pots available for almost any kind of use
- over 60 different configurations/values available from stock
- individual production possible, price on request

M 85052: Duplo pot (dual axis, 2 resistance levels)
 M 87114: multifunctional pot (dual axis, 3 resistance levels)
 M 84110: Duplo Pull/Push pot (dual axis, 2 resistance level, ON/ON, DPDT-switch)
 Shaft: inside ø 4mm, outside ø 6mm - Bushing: M 10x0,75 mm, 6mm long

MEC Quality Designed in Germany

Distribution: Warwick Music Equipment Trading (Praha CZ) s.r.o. • Spálená 23/93 • 11000 Praha 1 / Czech Republic
 Phone 222 - 900 - 210 • Fax 222 - 900 - 202 • E-Mail: info@warwick.cz
 Headquarters: Warwick GmbH & Co. Music Equipment KG • Gewerbepark 46 • 08258 Markneukirchen / Germany • E-Mail: info@warwick.de
 Branches: Shanghai / P.R.China • Dübendorf / Switzerland • Warsaw / Poland • Hailsham / Great Britain • New York / USA
 Visit us on the World Wide Web: www.mec-pickups.de • www.warwick-distribution.de